

2. Гупаловська М.Б. Шляхи зміцнення дохідної частини бюджетів місцевого самоврядування / М.Б. Гупаловська, Д. Ю. Боднар // *Materialy X Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji “Europejska nauka XXI powieka-2014” Volume 2. Ekonomiczne nauki.: Przemysl Nauka i studia*, 2014. – S.89-91

3. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI, станом на 19.12.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

4. Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>

5. Лисенко О. Ю. Міжбюджетні відносини в Україні: особливості розвитку та шляхи удосконалення / О. Ю. Лисенко // *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. – 2011. – №1. – С. 1-8.

6. Бондарчук Т. Роль міжбюджетних трансфертів у формуванні доходів місцевих бюджетів України / Т. Бондарчук, І. Мельничук // *Статистика України*. – 2015. – № 4. – С. 46-52.

Сохор Христина

ст. гр. ФМ-12

Тернопільський національний економічний університет

hrusty.sohor.96@ukr.net

Науковий керівник – к.е.н., ст.викладач Петрушка О.В.

ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТІВ В УКРАЇНІ

У сучасних складних політичних та економічних умовах органи Державної казначейської служби України є одними із найактивніших учасників управління загальнодержавними та регіональними фінансовими ресурсами завдяки можливостям використання прийнятих на законодавчому рівні механізмів та процедур обслуговування бюджетів усіх рівнів. При цьому, управління бюджетними потоками у процесі виконання бюджетів є однією із найбільш складних та водночас актуальних проблем, що торкаються усіх верств населення. Більше того, беззаперечним є факт, що системне управління процесом виконання бюджетів є невід’ємною запорукою розвитку економіки в цілому.

У даний час Державний бюджет України представляє собою економічну основу для реалізації основних функцій держави – підтримки обороноздатності, соціально-економічного розвитку, правопорядку тощо. Найважливішим етапом бюджетного процесу є виконання бюджету, у

межах якого втілюються у життя розроблені плани та програми довгострокового розвитку. Ефективне розпорядження державними коштами є основною умовою реалізації пріоритетних напрямів розвитку держави у цілому та кожного її суб'єкта зокрема. Перед розглядом ролі та сутності казначейського виконання бюджетів слід звернутися до поняття «виконання бюджету». Українські науковці визначають цей термін, як:

1) процес, що забезпечує повне та своєчасне надходження доходів загалом і по кожному джерелу зокрема, а також виділення асигнувань державним установам у межах затверджених сум протягом фінансового року;

2) ключовий етап процесу планування та реалізації бюджету, у межах якого відбувається реальне формування та застосування коштів відповідних органів державної влади та місцевого самоврядування у вигляді державного фонду;

3) контроль за рухом грошових коштів, а також виконанням, які фінансуються з державного бюджету організаціями певних для них нормативних показників і завдань [1, с. 64].

Значна частина практикуючих фахівців у галузі управління бюджетними коштами у своїх дослідженнях не дають чіткого визначення поняття «казначейське виконання бюджету», роблячи акценти на функціях, принципах і завданнях цього процесу. Казначейське виконання бюджету можна визначити як: систему комплексного обліку руху державних коштів, починаючи з моменту їх надходження в органи казначейства; систему, в межах якої виконання державного бюджету ґрунтується на відображенні всього періоду операцій і державних коштів у системі балансових рахунків казначейських органів; систему, при якій казначейські органи приймають на себе зобов'язання державних організацій і безпосередньо здійснюють платежі по них на рахунки постачальників і виробників. При цьому, у казначейських органах з'являється можливість чіткого регулювання і контролю за витратами тощо [1, с. 66].

Вивчаючи роль казначейської системи виконання бюджетів, слід звернутися до її основних переваг та наданих можливостей. У найбільш загальному розумінні перевагами казначейської моделі виконання державного бюджету є: підвищення ефективності використання державних коштів з точки зору надання їм цільової спрямованості, своєчасності та ефективності їх використання; зниження вартості обслуговування внутрішніх фінансових зобов'язань за допомогою підвищення точності прогнозів у частині доходів і видатків на основі оперативного обліку та контролю; прискорення оборотності державних фондів шляхом скорочення часу руху бюджетних коштів від розпорядника до кінцевих одержувачів[2, с. 54].

Стадія виконання бюджету є однією з найважливіших стадій у бюджетному процесі, яка передбачає забезпечення повного та своєчасного надходження всіх передбачених по бюджету доходів і фінансування всіх запланованих бюджетних видатків. Як свідчить практика економічно розвинених країн, виконання бюджету через казначейську систему забезпечує максимальну організаційну ефективність і, як наслідок, економію при русі бюджетних грошових потоків.

Казначейська модель виконання бюджету в Україні заснована на принципі єдності каси, коли всі види доходів державного бюджету, залучення та погашення джерел бюджетного фінансування, а також витратні статті державного бюджету реалізуються з єдиного казначейського рахунку. При цьому, виконання бюджету проводиться на підставі бюджетного розпису, який складається відповідно до функціональної та економічної класифікації видів витрат. Саме така модель виконання бюджету дозволяє забезпечити дієве управління дохідною і видатковою частинами державного бюджету, збільшення оперативності фінансування програм, посилення процесів контролю за надходженням, а також цільовим і ефективним використанням державних коштів.

Література:

1. Боровик П. М. Казначейське виконання місцевих бюджетів: проблеми та шляхи їх вирішення. Теоретичні та практичні аспекти стійкого розвитку фінансової системи України: кол. моногр. / під ред. О.О. Непочатенко. Умань: Видавн.- поліграф. центр "Візаві", 2013. Ч 1. С. 63–67.

2. Боровик П. М. Вітчизняна практика та зарубіжний досвід бюджетних відносин на рівні місцевих бюджетів / П. М. Боровик // Облік і фінанси. – 2015.– № 1 (67). – С. 51–57.

3. Концепція розвитку інформаційних технологій Державної казначейської служби України на 2015-2017 роки: лист ДКСУ від 18.02.2015 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.desn.gov.ua/images/stories/doc>